رویش روان شناسی، سال۱۴، شماره ۳، شماره پیاپی ۱۰۸، خرداد ۱۴۰۴
Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal(RRJ),14(3), 2025

پیش‌بینی گرایش به خودکشی در نوجوانان دختر بر اساس جو روانی اجتماعی کلاس، میزان پایستگی تحصیلی و جهت‌گیری هدف پیشرفت

Prediction of suicide Ideation in female Adolescent based on the Classroom Psychosocial Climate, Academic Buoyancy and achievement goal orientation

فاطمه قاسمی نیایی
دانش آموخته دکتری مشاوره، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.
نفیسه درخشان
دانشجوی دکتری مشاوره، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.
ثنا نیلی پور
کارشناس ارشد مدیریت فرهنگی، دانشکده مدیریت، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان، اصفهان، ایران.
دکتر زهرا امان اللهی (نویسنده مسئول)
استادیار، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه الزهرا (س)، تهران، ایران.

Fatemeh Ghasemi niaei
Ph.D in counseling, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Allameh Tabatabaei University, Tehran, Iran.
Nafiseh Derakhshan
Ph.D student in counseling, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Isfahan University, Isfahan, Iran.
Sana Nilipoor
MA of Cultural Management, Faculty of Management, Islamic Azad University Isfahan Branch, Isfahan, Iran.
Dr. Zahra Amanollahi*
Assistant professor, Department of counseling, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Alzahra University, Tehran, Iran.
Z.Amanollahi@alzahra.ac.ir

چکیده

هدف پژوهش حاضر پیش‌بینی گرایش به خودکشی نوجوانان دختر براساس جو روانی اجتماعی کلاس درس، پایستگی تحصیلی و جهت‌گیری هدف پیشرفت بود. روش پژوهش توصیفی_همبستگی بود، جامعه آماری در این پژوهش کلیه دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه اول ناحیه ۲ شهرستان خرم‌آباد در اردیبهشت‌ماه سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بود. در این پژوهش ۳۸۰ دانش‌آموز به‌عنوان نمونه به‌صورت نمونه‌گیری دردسترس انتخاب شدند. جهت ارزیابی از مقیاس گرایش به خودکشی بک (BSSI، ۱۹۶۱)، پرسشنامه ادراک جو روانی اجتماعی کلاس فرایزر و همکاران (PCSMCQ، ۱۹۹۵)، پرسشنامه پایستگی تحصیلی مارتین و مارش (ABQ، ۲۰۰۸) و نسخه تجدیدنظر شدهٔ پرسشنامه هدف پیشرفت الیوت و موریاما (AGQ-R، ۲۰۰۸) استفاده شد. همچنین جهت تحلیل داده‌ها از آزمون همبستگی پیرسون و آزمون رگرسیون خطی چندگانه استفاده شد. نتایج نشان داد گرایش به خودکشی با جو روانی-اجتماعی کلاس درس، پایستگی تحصیلی و جهت‌گیری هدف-پیشرفت رابطه معناداری دارد (p<۰/۰۵). این متغیرها در مجموع ۳۹ درصد گرایش به خودکشی را تبیین کردند. بنا به یافته‌های حاصل‌شده جو روانی اجتماعی فضای مدرسه و کیفیت تحصیل دانش‌آموزان، می‌تواند با افکار خودکشی در نوجوانان در ارتباط باشد.

واژه‌های کلیدی: *پایستگی تحصیلی، پیشرفت تحصیلی، خودکشی، جو کلاس، نوجوانی.*

Abstract

The present study aimed to predict the suicidal tendency of female adolescents based on the psychosocial climate of the classroom, academic retention, and achievement goal orientation. The research method was descriptive-correlational. The statistical population in this study consisted of all female students in junior high school in District 2 of Khorramabad city during the 2023-2024 academic year. In this study, a sample of 380 students was selected using convenience sampling. The Beck Suicidality Scale (BSSI, 1961), Frazier et al.'s Classroom Psychosocial Climate Questionnaire (PCSMCQ, 1996), the Martin and Marsh Academic Retention Questionnaire (ABQ, 2008), and the revised version of the Elliot & Murayama Achievement Goal Questionnaire (AGQ-R, 2008) were used for assessment. Also, Pearson correlation test and multiple linear regression test were used to analyze the data. The results showed that suicide Ideation was significantly related to the Classroom Psychosocial Climate, Academic Buoyancy, and achievement goal orientation ($p<0.05$). These variables explained a total of 39% of suicidal tendencies. According to the findings, the psychosocial climate of the school environment and the quality of students' education can be related to suicidal thoughts in adolescents.

Keywords: *Academic Buoyancy, Educational Achievement, Suicide, Classroom Climate, Adolescence.*

نوع مقاله : پژوهشی **دریافت : آبان ۱۴۰۳** **پذیرش: بهمن ۱۴۰۳** **ویرایش نهایی: خرداد ۱۴۰۴**

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-10-31]

[DOI: 10.66224/Rooyesh.14.3.85]

مقدمه

نحوه برخورد با چالش‌های پیش روی نوجوانان می‌تواند نقش بسیار مهمی در کیفیت این دوره و انتقال مثبت و مناسب به دوره بعد داشته باشد. گاهی نوجوان در برابر تعارضات پیش رو دچار هیجانات منفی مضاعف شده و بدون مهارت‌های حل مسئله و حمایت‌های اجتماعی، دست به رفتارهای خود آسیب‌رسان می‌زند که در برخی موارد به خودکشی منجر می‌شود. در ایران طبق جدیدترین تحقیقات انجام‌شده، پدیده خودکشی به‌عنوان نابهنجاری اجتماعی و روان‌شناختی شیوع یافته و نتایج پژوهش‌ها میزان خودکشی در ایران را ۹ نفر در ۱۰۰۰۰۰ نفر گزارش کرده‌اند که ازاین‌بین، نوجوانان حدود ۱۰ درصد از آمار خودکشی را به خود اختصاص داده‌اند (میری و همکاران، ۱۴۰۱).

عوامل بسیاری در انتخاب گزینه خودکشی برای نوجوانان دخیل است ازجمله سن، جنس، وضعیت تأهل، عوامل اقتصادی، بعد خانواده و نحوه عملکرد آن، سوءمصرف مواد، کشمکش و طلاق بین والدین، عدم‌حمایت اجتماعی، بیکاری، بیماری جسمی و روانی به‌ویژه افسردگی را می‌توان نام برد (کووان[1] و همکاران ، ۲۰۲۱) در میان عوامل گوناگون تأثیرگذار در گرایش نوجوانان به خودکشی، عوامل تحصیلی ازجمله کیفیت و فضای آموزشی، گروه همسالان و هم‌کلاسان و همچنین نوع نگرش دانش‌آموز نوجوان به مقوله تحصیل و میزان خودکارآمدی تحصیلی، یکی از عوامل اساسی و تأثیرگذار بر خلقیات دانش‌آموز و گرایش او به انجام رفتارهای پرخطر ازجمله خودکشی است (لی[2] و همکاران، ۲۰۲۰؛ آلتاوینی[3] و همکاران، ۲۰۲۳؛ لانوی[4] و همکاران، ۲۰۲۲).

در همین راستا جو روانی اجتماعی کلاس[5] درس می‌تواند عاملی مؤثر در تعلق دانش‌آموز به مدرسه و بهزیستی مدرسه[6] یا گریز از آن باشد، جو روانی-اجتماعی کلاس، ادراک دانش‌آموزان از شرایط، اوضاع‌واحوال حاکم بر کلاس و احساس آن‌ها از فضای کلاس است، جو کلاس می‌تواند جوی سرشار از انسجام، تکلیف محوری یا پر اصطکاک و آکنده از رقابت باشد. بر این اساس جو روانی-اجتماعی کلاس چهار مؤلفه همبستگی (انسجام)، تکلیف محوری، اصطکاک و رقابت را شامل می‌شود (اوزودگرو[7]، ۲۰۲۰). پاتریشیا[8] و همکاران (۲۰۲۳) در پژوهش خود نشان دادند که جو کلاس درس در ابعاد عاطفی و آموزشی می‌تواند در بروز رفتارهای آسیب‌رسان در دانش‌آموزان نوجوان مؤثر باشد. ماراسینی[9] و همکاران (۲۰۲۲) به بررسی مؤلفه‌های بافتی و اثرگذار در محیط مدرسه با خودکشی نوجوانان پرداختند.

برخی از دانش‌آموزان علی‌رغم جو پرتنش کلاس درس هم‌چنان به تلاش خود ادامه می‌دهند و برای کسب موفقیت انگیزه دارند؛ چیزی که تحت عنوان پایستگی تحصیلی[10] موردبحث است که می‌تواند یکی از علل اساسیِ تمایز دانش‌آموزان در گرایش به خودکشی باشد (اوکچووا[11] و همکاران، ۲۰۲۲). منظور از پایستگی تحصیلی، توانایی دانش‌آموز در غلبه بر مشکلات، موانع و چالش‌های زندگی روزمره تحصیلی است که برای بیشتر دانش‌آموزان رخ می‌دهد (هون سو[12] و همکاران، ۲۰۲۳). اورسین[13] و همکاران (۲۰۲۱) در پژوهشی بر روی کودکان ابتدایی نشان دادند که پایستگی تحصیلی به همراه حمایت‌های اجتماعی می‌تواند نقش بسیاری در مدیریت استرس‌های آموزشی داشته باشد. پوتوین[14] و همکاران (۲۰۲۳) نشان دادند که نبود پایستگی تحصیلی می‌تواند سبب بروز استرس‌های تحصیلی و ایجاد رفتارهای خود آسیب‌رسان شود.

دانش‌آموزان با نگرش‌های مختلفی به انجام تکالیف درسی خود و دستیابی به عملکرد مثبت تحصیلی می‌پردازند؛ برخی موفقیت تحصیلی را با اشتیاق و باهدف آموزش علوم و مهارت‌ها دنبال می‌کنند و برخی موفقیت تحصیلی را تنها راهی برای دوری از تمسخر و سرزنش همسالان و والدین خود می‌دانند، بدیهی است که در این خصوص تفاوت‌های بسیاری وجود دارد و کیفیت و حالات دانش‌آموزان

1. Kwan
2. Li
3. Altavini
4. Lannoy
5. Classroom Psychosocial Environment
6. School well-being
7. Ozudogru
8. Patricia
9. Marraccini
10. Academic Buoyancy
11. Okechukwu
12. Hunsu
13. af Ursin
14. Putwain

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-10-31]
[DOI: 10.66224/Rooyesh.14.3.85]

در هر یک از این نگرش‌ها متفاوت است؛ چنین مبحثی را می‌توان تحت سازه جهت‌گیری هدف پیشرفت[1] موردبحث قرارداد. جهت‌گیری هدف پیشرفت، مجموعه‌ای از باورهای پیرامون علت و منشأ عملکرد تحصیلی است که می‌تواند به درگیری و مشارکت دانش‌آموز در فعالیت‌های درسی منجر شود (وانگ[2] و همکاران، ۲۰۲۱). الیوت و مک گریگور[3] در کل چهار نوع جهت‌گیری هدف پیشرفت را تعریف می‌کنند که عبارت‌اند از: هدف‌های تبحر گرا[4] (افزایش شایستگی و کسب مهارت بر مبنای قضاوت درونی فرد)، هدف‌های اجتناب از تبحر[5] (اجتناب از عدم فهم یا شکست در یادگیری)، هدف‌های عملکرد گرا[6] (کسب قضاوت و تأیید مثبت دیگران) و هدف‌های اجتناب از عملکرد[7] (دوری جویی از قضاوت منفی و عدم‌تأیید دیگران) (دوچن و راتل[8]، ۲۰۲۰). به نظر می‌رسد در بین انواع جهت‌گیری هدف پیشرفت تفاوت‌هایی در ارتباط با میزان استرس ادراک‌شده و اشتیاق به تلاش و پیشرفت وجود داشته باشد که به‌صورت غیرمستقیم می‌تواند با رفتارهای خود آسیب‌رسان منجر به خودکشی مرتبط باشد. تومینن[9] و همکاران (۲۰۲۰) دریافتند که دانش‌آموزان تبحر گرا/تسلط گرا بیشترین میزان بهزیستی تحصیلی را دارند، درحالی‌که دانش‌آموزان اجتنابی کمترین میزان درگیری تحصیلی را نشان داده‌اند. تحقیقات نشان داده‌اند دانش‌آموزان با جهت‌گیری عملکرد گرا و اجتناب از عملکرد به دلیل ترس از قضاوت دیگران و دوری از نگرش منفی آنان کمترین میزان کمک طلبی را در مسائل و مشکلات تحصیلی خود دارند (لینگ[10] و همکاران، ۲۰۲۱). امری که می‌تواند منجر به افزایش فشار تحصیلی و استرس‌های همراه با آن شود و به‌صورت غیرمستقیم سبب رفتارهای خود آسیب‌رسان شود.

درمجموع بنا به آنچه تاکنون گفته شد، اهمیت دوران نوجوانی و آسیب‌پذیری نوجوانان در برابر رفتارهای پرخطر ازجمله خودکشی با افزایش آمار خودکشی این گروه سنی در ایران بیش‌ازپیش موردتوجه است، عوامل و جنبه‌های گوناگونی می‌تواند در این اقدام نوجوانان مؤثر باشد که در این پژوهش به‌طور خاص بعد تحصیل و جو و فضای کلاس و نحوه کنش‌های دخیل در عملکرد تحصیلی دانش آموزان موردتوجه قرارگرفته است، این مسئله به دلیل فشار فزاینده والدین و جامعه بر دانش‌آموزان برای کسب موفقیت تحصیلی و ورود به رشته‌های پررقابتی همچون تجربی بار مازادی بر دوش نوجوانانی است که با بحران‌های این دوره سنی دست‌به‌گریبان‌اند؛ لذا اهمیت این موضوع پژوهشگران را به سمت پژوهش در این حوزه کشانده است.

روش

روش پژوهش حاضر توصیفی_همبستگی بود. جامعه آماری در این پژوهش کلیه دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه اول ناحیه ۲ شهرستان خرم‌آباد در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بود. این پژوهش در اردیبهشت ماه سال مذکور انجام شد. براساس اطلاعات و آمار اداره آموزش‌وپرورش ناحیه ۲ خرم‌آباد در این سال تحصیلی تعداد ۵۲۸۰ دانش‌آموز دختر در مقطع متوسطه اول مشغول به تحصیل بودند که از این تعداد متناسب با جدول کرجسی و مورگان نمونه‌ای به تعداد ۳۸۰ دانش‌آموز به صورت نمونه‌گیری دردسترس انتخاب گردید. شیوه نمونه‌گیری بدین طریق بود که ابتدا از بین ۳۳ مدرسه دخترانه متوسطه اول در ناحیه ۲ خرم‌آباد، ۲ مدرسه شکوه (۵۰۷ دانش‌آموز) و شهدای فرهنگی (۴۹۶ دانش‌آموز) انتخاب شدند و سپس در هر مدرسه تعداد ۱۹۰ دانش‌آموز انتخاب و مورد ارزیابی قرار گرفتند. علت انتخاب دو مدرسه متوسطه اول در این پژوهش آن بود که متناسب با تعداد بالای نمونه و تناسب با تعداد دانش‌آموزان هر مدرسه به نظر می‌رسید که انتخاب دو مدرسه و تقسیم تعداد نمونه در هر یک از مدارس تناسب آن را حفظ نموده و تعمیم‌پذیری آن را با توجه به تنوع دانش‌آموزان و موقعیت دموگرافیک آنان افزایش می‌دهد. معیار ورود به این پژوهش تحصیل در مقطع متوسطه اول، رضایت آگاهانه، علاقه برای حضور در پژوهش و عدم وجود مشکلات حاد جسمانی و روانی بود؛ همچنین معیار خروج از پژوهش تکمیل ناقص پرسشنامه‌ها بود. ازجمله اصول اخلاقی مورداستفاده در این پژوهش، آگاه‌سازی شرکت‌کنندگان از اهداف پژوهش، رضایت آگاهانه، تمایل برای شرکت در پژوهش، اطلاع به اولیاء دانش آموزان مشارکت‌کننده و کسب اجازه آنان و تأکید بر حفظ رازداری و امانت‌داری اطلاعات شرکت‌کنندگان

15. achievement goal orientation
3. Wang
4. Elliot & McGregor
4. Mastery Goal Orientation
5. Avoidance of Mastery Goal Orientation
6. Performance Goal Orientation
7. Avoidnce of Performance Goal Orientation
8. Duchesne & Ratelle
9. Tuominen
10. Ling

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-10-31]
[DOI: 10.66224/Rooyesh.14.3.85]

بود؛ همچنین برای حفظ اطمینان، به دانش‌آموزان اطلاع داده شد که نیازی به ذکر نام و نام خانوادگی آنان در پرسشنامه‌ها نیست. به‌منظور تجزیه‌وتحلیل داده‌های این پژوهش از آزمون همبستگی پیرسون و آزمون رگرسیون خطی چندگانه استفاده شد، حداکثر سطح خطای آلفا جهت آزمون فرضیه‌ها، مقدار ۰/۰۵ تعیین شد ($P<۰/۰۵$). تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماری spss نسخه ۲۸ انجام شد.

ابزار سنجش

مقیاس گرایش به خودکشی بک[1](BSS) : برای سنجش این متغیر از مقیاس افکار خودکشی بک (۱۹۷۶) استفاده شد. این مقیاس شامل یک ابزار خود سنجی ۱۹ سؤالی است که براساس ۳ درجه‌ای نقطه‌ای از صفر تا ۲ تنظیم‌شده است. نمره کلی فرد بر اساس جمع نمرات محاسبه می‌شود و دامنه نمره از صفر تا ۳۸ است. سؤالات این مقیاس در مورد فراوانی افکار خودکشی، احساس کنترل بر نافعال، مدت و تمایل به خودکشی به‌صورت فعال و میزان آمادگی فرد جهت اقدام به خودکشی را موردسنجش قرار می‌دهد. مقیاس افکار خودکشی بک شامل سه مؤلفه تمایل به مرگ، آمادگی بر خودکشی و تمایل به خودکشی واقعی است. مقیاس افکار خودکشی بک با آزمون‌های استانداردشده بالینی و گرایش به خودکشی همبستگی بالایی دارد. ضرایب همبستگی آن برای بیماران بستری ۰/۹۰ و برای بیماران درمانگاهی ۰/۹۴ است. مقیاس افکار خودکشی بک دارای پایایی بالایی بوده و با استفاده از روش آلفای کرونباخ ضرایب ۸۷/ ۰ تا ۰/۹۷ به‌دست‌آمده است (بک، ۱۹۷۶). همچنین مقیاس افکار خودکشی توسط انیسی و همکاران (۱۳۸۴) ترجمه شده است و روایی این مقیاس با آزمون افسردگی گلدبرگ ۰/۷۶ همبستگی داشته و پایایی آن به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۶ به‌دست‌آمده است. در پژوهش حاضر برای تعیین پایایی مقیاس از روش آلفای کرونباخ استفاده شد که در سطح ۰/۹۱ معنادار شد.

پرسشنامه ادراک جو روانی اجتماعی کلاس[2](PCSMCQ) : این پرسشنامه ۲۰ که توسط فرایزر[3] و همکاران در سال ۱۹۹۵ ساخته شده است، ۲۰ گویه دارد که ۴ مؤلفه برخورد یا اصطکاک[4]، همبستگی یا یکپارچگی[5]، انضباط یا تکلیف‌مداری[6] و رقابت[7] را می‌سنجد. شیوه‌ی نمره‌گذاری در این پرسشنامه به این ترتیب است که به گزینه اول یعنی «هیچ وقت» نمره‌ی (۰)، به گزینه‌ی دوم یعنی «گاهی اوقات» نمره‌ی (۱) و به گزینه‌ی سوم یعنی «همیشه» نمره‌ی (۲) تعلق میگیرد. روایی این سازه در پژوهش فرایزر و همکاران (۱۹۹۵) مطلوب ارزیابی شد. چاری و خیر این مقیاس را به فارسی ترجمه کردند و در نمونه‌ای از دانش آموزان راهنمایی انطباق و هنجاریابی آن انجام گرفت. همچنین آن‌ها روایی سازه این پرسشنامه را با استفاده از روش تحلیل عاملی تأیید کردند و با استفاده از روش تحلیل عوامل، چهار بعد پیش‌گفته در مقیاس مذکور به‌صورت چهار عامل اصلی در نظر گرفته شدند. آن‌ها ضریب پایایی بازآزمایی بافاصله زمانی دو هفته را برای کل پرسشنامه ۰/۷۷ و برای خرده مقیاس‌های اصطکاک ۶۸/، انسجام ۰/۶۰، انضباط ۰/۵۷ و رقابت ۰/۶۴ گزارش کردند. ضریب پایایی با روش آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۸۷ گزارش شد (هاتف و یوسفی، ۱۳۹۸). در پژوهش حاضر پایایی به روش آلفای کرونباخ بررسی شد، پایایی پرسشنامه ادراک جو روانی اجتماعی کلاس در این پژوهش در بعد برخورد برابر با ۰/۷۹، بعد همبستگی ۰/۷۲، بعد انضباط ۰/۸۱ و بعد رقابت ۰/۷۵ بود.

پرسشنامه پایستگی تحصیلی[8] (ABQ): این پرسشنامه توسط مارتین و مارش[9] در سال ۲۰۰۸ ساخته‌شده است، این پرسشنامه ۶ گویه دارد که در یک طیف پنج‌درجه‌ای لیکرت از کاملاً موافقم=۵ تا کاملاً مخالفم=۱ نمره‌گذاری می‌شود. حداقل و حداکثر نمره در این پرسشنامه به ترتیب ۵ و ۲۰ است. پایایی پرسشنامه پایستگی تحصیلی با روش آلفای کرونباخ برابر با ۰/۸۰ گزارش‌شده است و روایی آن نیز از طریق تحلیل عاملی تأییدی برای هرکدام از گویه‌ها ۱-۴ به ترتیب ۰/۶۶، ۰/۶۷، ۰/۷۳ و ۰/۷۵ محاسبه شد (هیرونن[10] و همکاران، ۲۰۲۰). پایایی این پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۷ و روایی آن را از طریق روایی ملاکی با استفاده از همبستگی پرسشنامه اشتیاق تحصیلی پنتریچ (۲۰۱۳) ۰/۵۶ گزارش کرد (جعفری و عبدی زرین، ۱۴۰۰). پایایی به روش آلفای کرونباخ پایستگی تحصیلی در این پژوهش برابر با ۰/۷۲ بود.

1. Beck Scale for Suicide Ideation
2. Perception Classroom Socio-Mental Climate Questionnaire
2. Fraser, Giddings & McRobbie
3. Friction
4. Cohesion
5. Task orientation
6. Competition
8. Academic Buoyancy Questionnaire
9. Martin & Marsh
9. Hirvonen

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-10-31]
[DOI: 10.66224/Rooyesh.14.3.85]

نسخه تجدیدنظر شده پرسشنامه هدف پیشرفت[1] (AGQ-R): الیوت و موریاما[2] پرسشنامه تجدیدنظر شده را در سال ۲۰۰۸ طراحی کرده‌اند، این پرسشنامه ۱۲ گویه و چهار مقیاس را دربر دارد: هدف تبحر گرا (۱، ۳، ۷)، هدف اجتناب از تبحر (۵، ۹، ۱۱)، هدف عملکرد گرا (۲، ۴، ۸) و هدف اجتناب از عملکرد (۶، ۱۰، ۱۲) (فرزاد و همکاران، ۱۴۰۱). در این پرسشنامه مشارکت‌کنندگان به هر گویه بر اساس طیف هفت‌درجه‌ای از کاملاً موافقم (۱) تا کاملاً مخالفم (۷) پاسخ می‌دهند. مقادیر ضرایب همسانی درونی این پرسشنامه برای هدف تسلط مدار اجتنابی، تسلط مدار گرایشی، عملکردی اجتنابی و عملکردی گرایشی به ترتیب برابر با ۰/۸۸، ۰/۸۵، ۰/۷۷ و ۰/۷۷ به‌دست‌آمده است. پایایی با آلفای کرونباخِ ابعاد جهت‌گیری هدف پیشرفت در پژوهش حاضر برای بعد عملکرد گرایش برابر با ۰/۷۴، عملکرد اجتناب برابر با ۰/۶۸، تسلط گرایش برابر با ۰/۶۷ و تسلط اجتناب برابر با ۰/۷۶ بود.

یافته ها

در نمونه دانش‌آموزان دختر نوجوان، سطح اقتصادی و اجتماعی ۳۸۰ دانش‌آموز متوسط بود، وضعیت تحصیلی ۱۵۰نفر از والدین آنها لیسانس، پنجاه نفر فوق لیسانس، پنجاه نفر دکتری و ۱۳۰ نفر از آنان دیپلم بود. ۳۵۵ نفر از پدران شاغل و مشغول کار و ۲۵ نفر از آنان بازنشسته بود. ۸۵ نفر از دانش‌آموزان دارای مادر شاغل بودند و مابقی مادران خانه‌دار بودند. تعداد فرزندان در گروه نمونه بین یک تا سه فرزند متغیر بود. ۱۵۵ دانش‌آموز تک فرزند، ۱۲۰نفر از آنان دارای یک برادر و خواهر و ۱۰۵ نفر از آنان دارای دو برادر یا خواهر بودند.

در جدول ۱ نتایج آزمون همبستگی پیرسون بین متغیرها به همراه آماره های توصیفی آمده است.

جدول ۱. مشخصه های آماری متغیرها و ماتریس همبستگی بین متغیرها

متغیرها	برخورد	همبستگی	انضباط	رقابت	پایستگی تحصیلی	عملکرد گرایش	عملکرد اجتناب	تسلط گرایش	تسلط اجتناب	گرایش خودکشی
برخورد	۱									
همبستگی	-۰/۳۷**	۱								
انضباط	-۰/۱۹**	۰/۳۴**	۱							
رقابت	۰/۱۶**	-۰/۲۴**	-۰/۱۶**	۱						
پایستگی تحصیلی	-۰/۱۷**	۰/۳۵**	۰/۲۴**	-۰/۱۵**	۱					
عملکرد-گرایش	۰/۲۴**	۰/۲۷**	۰/۱۳**	۰/۳۱**	-۰/۱۴**	۱				
عملکرد-اجتناب	۰/۱۸**	-۰/۱۹**	۰/۱۰*	۰/۲۹**	-۰/۰۶	۰/۱۷**	۱			
تسلط-گرایش	۰/۰۶	۰/۳۳**	۰/۰۸	-۰/۱۶**	۰/۲۰**	-۰/۱۲*	-۰/۱۳**	۱		
تسلط-اجتناب	۰/۱۱*	۰/۱۴**	۰/۰۵*	-۰/۱۵**	۰/۱۸**	-۰/۰۶	-۰/۱۹**	۰/۱۷**	۱	
گرایش به خودکشی	۰/۴۶**	-۰/۴۲**	-۰/۱۶**	۰/۱۹**	-۰/۳۷**	۰/۱۴**	۰/۳۲**	-۰/۲۹**	-۰/۲۰**	۱
میانگین	۱۱/۸۵	۸/۷۳	۹/۱۶	۱۰/۲۰	۱۸/۴۲	۱۰/۴۹	۱۱/۱۶	۸/۶۲	۷/۹۶	۹/۳۵
انحراف استاندارد	۱/۷۱	۲/۱۵	۱/۶۰	۲/۱۹	۳/۵۶	۲/۱۶	۱/۸۰	۱/۳۶	۱/۵۱	۳/۶۸

1. Achievement Goal Questionnaire-Revised
2. Elliot & Murayama

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-10-31]
[DOI: 10.66224/Rooyesh.14.3.85]

چولگی	-۰/۷۰	۰/۱۳	۰/۲۹	-۰/۳۳	۰/۴۱	-۰/۶۳	-۰/۱۷	۰/۶۴	۰/۲۷	۰/۹۳
کشیدگی	-۰/۳۱	-۰/۵۹	۰/۲۵	-۰/۳۸	-۰/۲۷	۰/۱۶	۰/۸۳	۰/۷۲	۰/۸۱	۰/۴۰

توجه: $p \leq ۰/۰۵$ = * و $p \leq ۰/۰۱$ = **

مطابق نتایج جدول ۱ مقادیر کجی و کشیدگی تمامی متغیرها در دامنه ۱+ تا ۱- بدست آمد و نرمال بودن شکل توزیع متغیرها تایید شد. نتایج آزمون همبستگی پیرسون در جدول ۱ نشان داد رابطه معنی داری بین تمامی متغیرهای پیش بین شامل ابعاد جو روانی اجتماعی کلاس، پایستگی تحصیلی و ابعاد جهت گیری هدف پیشرفت با متغیر ملاک گرایش به خودکشی مشاهده شد ($p<۰/۰۵$). دامنه همبستگی با گرایش به خودکشی از حداقل ۰/۱۴ برای بعد عملکرد-گرایش تا حداکثر ۰/۴۶ برای بعد برخورد و ۰/۴۲- برای بعد همبستگی بود. جهت رابطه برخورد، رقابت، عملکرد-گرایش و عملکرد-اجتناب با گرایش به خودکشی مثبت بود و جهت رابطه همبستگی، انضباط، پایستگی تحصیلی، تسلط-گرایش و تسلط-اجتناب با گرایش به خودکشی منفی بود.

در ادامه از آزمون رگرسیون خطی چندگانه استفاده شد. در ابتدا دو مفروضه استقلال باقیمانده ها و همخطی چندگانه بررسی شد که مقدار آزمون دوربین واتسون به منظور بررسی استقلال باقیمانده ها برابر با ۲/۰۲ بود که در دامنه ۱/۵ تا ۲/۵ بود که نشان از برقرار بودن پیش فرض استقلال باقیمانده ها داشت. همچنین مقادیر شاخص عامل تورم واریانس (VIF) که نشان دهنده میزان همخطی چندگانه است برای تمامی متغیرهای پیش بین کمتر از مقدار ۵ بود که نشان داد مشکل همخطی چندگانه بین متغیرهای پیش بین وجود نداشت.

جدول ۲. خلاصه مدل رگرسیونی به منظور پیش بینی گرایش به خودکشی

متغیر ملاک	متغیرهای پیش بین	R	R^2 Adjusteed	F
گرایش به خودکشی	برخورد همبستگی انضباط رقابت پایستگی تحصیلی عملکرد-گرایش عملکرد-اجتناب تسلط-گرایش تسلط-اجتناب	۰/۶۶	۰/۳۹	۳۶/۴۵

مطابق یافته ها (جدول ۲) آماره F از آزمون تحلیل واریانس برابر با ۳۶/۴۵ بود که سطح معنی داری متناظر با آن کمتر از معیار ۰/۰۰۱ بود ($p<۰/۰۰۱$) و بر این اساس متغیرهای پیش بین توانستند به طور معنی داری متغیر ملاک گرایش به خودکشی را پیش بینی کنند. ضریب تعیین تعدیل شده برابر با ۰/۳۹ بود که نشان داد متغیرهای پیش بین توانستند ۳۹ درصد از واریانس گرایش به خودکشی را پیش بینی کنند که نشان از قدرت تبیین متوسط و البته قابل قبول مدل رگرسیونی داشت. نتایج آزمون رگرسیون خطی چندگانه در جدول ۳ آمده است. روش تخمین ضرایب و ورود متغیرها به مدل، روش همزمان (Enter) بود.

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-10-31]
[DOI: 10.66224/Rooyesh.14.3.85]

جدول ۳. آزمون رگرسیون چندگانه با هدف پیش بینی گرایش به خودکشی بر اساس جو روانی اجتماعی کلاس، پایستگی تحصیلی و جهت گیری هدف پیشرفت

متغیر پیش بین	B	Beta	t	p
مقدار ثابت	۳/۴۶۳	_	۳/۹۵	<۰/۰۰۱
برخورد	۰/۲۰۸	۰/۴۱۲	۴/۹۵	<۰/۰۰۱
همبستگی	-۰/۲۴۳	-۰/۳۵۴	-۴/۲۶	<۰/۰۰۱
انضباط	-۰/۱۰۴	-۰/۰۸۷	-۱/۹۲	۰/۰۵۴
رقابت	۰/۰۸۷	۰/۱۱۳	۲/۲۳	۰/۰۲۶
پایستگی تحصیلی	-۰/۳۵۳	-۰/۳۸۰	-۴/۴۱	<۰/۰۰۱
عملکرد-گرایش	۰/۲۰۹	۰/۰۷۳	۱/۶۷	۰/۰۹۸
عملکرد-اجتناب	۰/۴۰۴	۰/۱۸۴	۲/۷۹	<۰/۰۰۱
تسلط-گرایش	-۰/۳۱۵	-۰/۱۲۴	-۲/۴۰	۰/۰۱۶
تسلط-اجتناب	-۰/۱۱۴	-۰/۰۴۳	-۱/۰۶	۰/۲۹۰

یافته های آزمون رگرسیون خطی چندگانه (جدول ۳) نشان داد که در سطح اطمینان حداقل ۹۵ درصد رابطه معنی داری بین سه بعد جو روانی اجتماعی کلاس شامل ابعاد برخورد، همبستگی و رقابت با گرایش به خودکشی مشاهده شد (p<۰/۰۵). بین پایستگی تحصیلی و گرایش به خودکشی نیز رابطه معنی داری مشاهده شد (p<۰/۰۵). بین دو بعد جهت گیری هدف پیشرفت شامل ابعاد عملکرد-اجتناب و تسلط-گرایش با گرایش به خودکشی وجود داشت (p<۰/۰۵). بعد انضباط از مقیاس جو روانی اجتماعی کلاس و ابعاد عملکرد-گرایش و تسلط-اجتناب از جهت گیری هدف پیشرفت با گرایش به خودکشی رابطه معنی دار نداشتند (p>۰/۰۵). ضرایب رگرسیونی استاندارد شده نشان داد قوی ترین رابطه با گرایش به خودکشی به ترتیب مربوط به بعد برخورد (β=۰/۴۱۲)، پایستگی تحصیلی (β=-۰/۳۸۰) و بعد همبستگی (β=-۰/۳۵۴) بود. معادله رگرسیون برای پیش بینی گرایش به خودکشی به شرح زیر است:

(گرایش به خودکشی) = ۰/۲۰۸+۳.۴۶ (X1) - ۰/۲۴۳ (X2) + ۰/۰۸۷ (X3) -۰/۳۵۳ (X4) + ۰/۴۰۴ (X5) -۰/۳۱۵(X6)

X1 = برخورد
X2 = همبستگی
X3 = رقابت
X4 = پایستگی تحصیلی
X5 = عملکرد-اجتناب
X6 = تسلط-گرایش

طبق معادله رگرسیون به دست آمده، به ازای یک واحد استاندارد که به متغیرهای برخورد، رقابت و عملکرد-اجتناب اضافه می شود، به ترتیب به میزان ۰/۲۰۸، ۰/۰۸۷ و ۰/۴۰۴ به میزان گرایش به خودکشی اضافه می شود و به ازای یک واحد استاندارد که بر متغیرهای همبستگی، پایستگی تحصیلی و تسلط-گرایش اضافه می شود، به ترتیب به میزان ۰/۲۴۳، ۰/۳۵۳ و ۰/۳۱۵ از گرایش به خودکشی کاسته می شود.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر، پیش‌بینی گرایش به خودکشی نوجوانان دختر براساس جو روانی اجتماعی کلاس درس، پایستگی تحصیلی و جهت¬گیری هدف پیشرفت بود. یافته‌های پژوهش نشان داد که متغیر پیش‌بین جو روانی اجتماعی کلاس در ابعاد همبستگی و انضباط

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-10-31]
[DOI: 10.66224/Rooyesh.14.3.85]

با خودکشی رابطه منفی و در ابعاد رقابت و برخورد با خودکشی رابطه مثبت داشت، این یافته با نتایج پژوهش میدوس[1](۲۰۲۰)، بکر[2]و همکاران (۲۰۲۰) و وانگ[3]و همکاران (۲۰۲۳) همسو بود. در تبیین این یافته می‌توان گفت وجود همبستگی و انضباط در کلاس درس می‌تواند سبب ارتباط مثبت و مشارکت دانش‌آموزان با یکدیگر گردد و در مقابل وجود رفتارهای رقابتی و تضاد و برخورد بین دانش‌آموزان می‌تواند سطح تنش تحصیلی را بالابرده و با ایجاد استرس‌های تحصیلی میزان گرایش به رفتارهای خود آسیب‌رسان را بالا برد (میدوس، ۲۰۲۰). بنا به نظریه بین فردی درزمینهٔ خودکشی، تعامل سه عامل احساس اضافه بودن، نداشتن تعلق و همبستگی بین فردی و نبود توانمندی کسب‌شده می‌تواند در بروز رفتارهای خود آسیب‌رسان و خودکشی نقش داشته باشد (بکر و همکاران، ۲۰۲۰). همچنین شواهد نشان‌دهنده آن است که نبود جو دوستانه در بین دانش‌آموزان و وجود درگیری و آزارگری در بین آنان می‌تواند با میزان گرایش به خودکشی در ارتباط باشد (وانگ و همکاران، ۲۰۲۳).

نتایج نشان داد که پایستگی تحصیلی دیگر عنصر مهم در گرایش دانش‌آموزان به رفتارهای خود آسیب‌رسان است، نتیجه حاضر با پژوهش پژوهشگرانی همچون چن و کو[4] (۲۰۲۰)، ازکان و کاراکایا[5] (۲۰۲۴)، کانوی[6] (۲۰۱۹) و چن و همکاران[7] (۲۰۲۳) همسو بود. در تبیین این یافته می‌توان گفت، اساس و هستهٔ مرکزی پایستگی تحصیلی، تاب‌آوری و سرسختی است و تحقیقات نشان‌دهندهٔ آن است که افراد سرسخت و مقاوم در برابر چالش‌ها، با دوری از هیجانات و رفتارهای تکانشی به حل مسائل خود پرداخته و کمتر به فکر خودکشی و از بین بردن خود در مواقع چالش‌برانگیز هستند (چن و کو، ۲۰۲۰؛ ازکان و کاراکایا، ۲۰۲۴). تحقیقات گوناگون نشان می‌دهد دانش‌آموزان با سطح پایستگی تحصیلی پایین، در برابر جو استرس‌زای یادگیری، تسلیم می‌شوند و با پذیرش شکست، دچار ناامیدی و گرایش به رفتارهای آسیب‌رسان ازجمله خودکشی می‌شوند (کانوی، ۲۰۱۹؛ چن و همکاران، ۲۰۲۳).

دیگر متغیر موردبحث در این پژوهش جهت‌گیری هدف پیشرفت بود که در خرده متغیرهای تسلط-گرایش و تسلط- اجتناب با خودکشی رابطه منفی و در ابعاد عملکرد-گرایش و عملکرد-اجتناب با خودکشی رابطه مثبت داشت، این نتیجه با یافته‌های کیورشی و همکاران[8] (۲۰۲۴)، بوزگان و بایتمیر[9] (۲۰۲۱)، ایکسو و همکاران[10](۲۰۲۳)، تومینن و همکاران (۲۰۲۰)، وانگ و همکاران (۲۰۲۱)، دوچن و راتل (۲۰۲۰)، لینگ و همکاران (۲۰۲۱) هم‌راستا است. در تبیین این یافته می‌توان گفت زمانی که دانش‌آموز تکالیف درسی و کسب نمرات را صرفاً برای تأیید نظر والدین، معلمان و جلب‌توجه هم‌کلاسان خود انجام می‌دهد یا زمانی که دانش‌آموز تلاش خود را در جهت دوری از تمسخر و سرزنش والدین، معلمان و همسالان به کار می‌برد در درازمدت در کنار سایر عوامل مکمل و دخیل همچون فشار تحصیلی، کمال‌گرایی والدین، رقابت و تنش با همسالان و معیارهای سخت‌گیرانه فردی و اجتماعی، دچار فرسودگی تحصیلی شده و با ناامیدی نسبت به خود و مسائل تحصیلی، احساس ناکارآمدی می‌کند (کیورشی و همکاران[11]، ۲۰۲۴). جهت‌گیری هدف پیشرفت با بعد تسلط گرایش و تا حدودی تسلط اجتناب به دلیل دارا بودن انگیزه پیشرفت درونی، میزان امید، اشتیاق و خودکارآمدی را در دانش‌آموز افزایش می‌دهد و عاملی مهم در بهبود خلقیات دانش‌آموز و افزایش تعلق به مدرسه است (بوزگان و بایتمیر[12]، ۲۰۲۱؛ ایکسو و همکاران[13]، ۲۰۲۳).

بی‌شک هر تحقیقی با محدودیت‌هایی در روش و یافته‌ها روبه‌روست که تعمیم نتایج آن را تهدید می‌کند، در این پژوهش انتخاب صرف گروه دختران و رده سنی ۱۴-۱۱ سال تعمیم‌یافته‌ها را به گروه نوجوانان دشوار می‌سازد؛ ضمن آنکه نقص در پاسخگویی به سؤالات پرسشنامه‌ها و عدم صداقت در پاسخ به سؤالات می‌تواند یافته‌ها را تا حدودی با خطا همراه سازد. لازم به ذکر است که بعد فرهنگی نیز می‌تواند عاملی مهم در کم و کیف نتایج باشد. بااین‌وجود یافته‌های این پژوهش نشان‌دهنده عوامل مهمی در محیط مدرسه است که

1. Meadows
2 . Becker
3 . Wang
4 . Chen & Kuo
5 . Özkan & Karakaya
6. Conway
7. Chen
7. Qureshi
9. Bozgun & Baytemir
2. Xu
7. Qureshi
12. Bozgun & Baytemir
2. Xu

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-10-31]
[DOI: 10.66224/Rooyesh.14.3.85]

می‌تواند با گرایش دانش آموزان نوجوان به خودکشی در ارتباط باشد، لذا پیشنهاد می‌شود مربیان و دبیران در ارتباط با دانش‌آموزان تلاش نمایند علاوه بر ایجاد روش‌های مناسب تدریس و انتقال هرچه بهتر مطالب درسی، محیطی شاد و دوستانه برای آنان ایجاد کنند تا تحصیل در جوی مساعد و سالم انجام شود، همچنین لازم است با برگزاری کارگاه‌های تخصصی برای مشاوران و کادر مدرسه و کلاس‌های آموزشی برای والدین، اهمیت جو روانی مثبت در مدرسه و کاهش فشارهای تحصیلی و انتظارات غیرواقع‌بینانه از دانش‌آموزان موردتوجه قرار گیرد و با ایجاد بسترهای مناسب در جهت افزایش سرسختی و پایستگی دانش‌آموزان در ابعاد گوناگون به‌خصوص در بعد تحصیل، تلاش شود. هم‌چین در حیطه پژوهش‌های مکمل پیشنهاد می‌شود با انجام روش‌های کیفی، در خصوص نقش فضا و ماهیت تعاملات مدرسه و تأثیرات مرتبط با فشارهای تحصیلی و انگیزه دانش‌آموزان از تحصیل در رفتارهای خود آسیب‌رسان و گرایش به خودکشی، پژوهش‌های عمقی و بافت نگر انجام شود تا کم و کیف چنین عواملی در بحث خودکشی موردبررسی دقیق و جدی‌تر قرار گیرد.

منابع

جعفری، ز و عبدی زرین، س. (۱۴۰۰). رابطه بین اشتیاق تحصیلی، هویت تحصیلی و پایستگی تحصیلی با سازگاری تحصیلی در دانش آموزان. *مطالعات روانشناسی تربیتی*، ۱۸(۴۴)، ۱۰۳-۱۲۲.sid.ir/paper/1038035/fa

فرزاد و؛ پیرحسینلو، س و شهریاری احمدی، م. (۱۴۰۱). ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه هدف‌های پیشرفت معلمان در کار: ساختار عاملی، روایی و پایایی. *روانشناسی کاربردی*، ۱۶(۱)، ۹۲-۷۱.sid.ir/paper/965496/fa

کارگربرزی، ح؛ کربلایی محمدمیگوئی، م؛ برماس، ح و تقی لو، ص. (۱۳۹۷). ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس تجارب تجزیه‌ای و همبستگی آن با افکار خودکشی و صفات بیمار گون شخصیت در بیماران افسرده، *اندازه‌گیری تربیتی*، ۹(۳۴)، ۱۳۱-۱۱۵.10.22054/jem.2019.21744.1533

میری، م.، رضائیان، م و قاسمی، ع.ر. (۱۴۰۱). مروری نظام‌مند بر میزان شیوع و علل خودکشی (افکار و اقدام) در دانش آموزان و دانشجویان ایرانی. *مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان*، ۲۱، ۵۷۴-۵۵۱.https://doi.org/10.52547/jrums.21.5.551

هاتف، ن و یوسفی، ف. (۱۳۹۸). رابطه هوش هیجانی کلاس و جو روانی اجتماعی کلاس با بهزیستی مدرسه: نقش واسطه‌ای ارضای نیازهای اساسی روان‌شناختی. *روانشناسی تحولی*، ۱۶(۶۱)، ۲۲-۳. sid.ir/paper/101203/fa

Altavini, C. S., Asciutti, A. P. R., Santana, G. L., Solis, A. C. O., Andrade, L. H., Oliveira, L. G., ... & Wang, Y. P. (2023). Suicide ideation among Brazilian college students: Relationship with academic factors, mental health, and sexual abuse. *Journal of affective disorders*, *329*, 324-334. https://doi.org/10.1016/j.jad.2023.02.112

af Ursin, P., Järvinen, T., & Pihlaja, P. (2021). The role of academic buoyancy and social support in mediating associations between academic stress and school engagement in Finnish primary school children. *Scandinavian journal of educational research*, *65*(4), 661-675. https://doi.org/10.1080/00313831.2020.1739135

Beck, A. T. (1976). *Cognitive therapy and emotional disorders*. New York: international university Press. https://psycnet.apa.org/record/1976-28303-000

Becker, S. P., Foster, J. A., & Luebbe, A. M. (2020). A test of the interpersonal theory of suicide in college students. *Journal of affective disorders*, *260*, 73-76. https://doi.org/10.1016/j.jad.2019.09.005

BOZGÜN, K., & Baytemir, K. (2021). Academic self efficacy and dispositional hope as predictors of academic procrastination: The mediating effect of academic intrinsic motivation. *Participatory Educational Research*, *9*(3), 296-314. https://doi.org/10.17275/per.22.67.9.3

Conway, G. (2019). School connectedness and academic buoyancy: Insights into filipino college students' experience of academic stress. *Southeast Asia Psychology Journal*, *7*(1), 70-85. https://www.researchgate.net/profile/Gail-

Chen, P., Wang, G. D., Yu, C. F., & Nie, Y. G. (2023). Academic stress, self-esteem and nonsuicidal self-injury among adolescents: The moderating effect of the oxytocin receptor (OXTR) gene rs53576 polymorphism. *Current Psychology*, 1-9. https://link.springer.com/article/10.1007/s12144-023-04645-7

Chen, Y. L., & Kuo, P. H. (2020). Effects of perceived stress and resilience on suicidal behaviors in early adolescents. *European child & adolescent psychiatry*, *29*(6), 861-870. https://doi.org/10.1007/s00787-019-01401-w

Duchesne, S., & Ratelle, C. F. (2020). Achievement goals, motivations, and social and emotional adjustment in high school: A longitudinal mediation test. *Educational Psychology*, *40*(8), 1033-1051. https://doi.org/10.1080/01443410.2020.1778641

Elliot, A. J., & Murayama, K. (2008). On the measurement of achievement goals: Critique, illustration, and application. *Journal of Educational Psychology*, *100*(3), 613–628. https://doi.org/10.1037/0022-0663.100.3.613

Fraser, B. J., Giddings, G. J., & McRobbie, C. J. (1995). Evolution and validation of personal form of an instrument for assessing science laboratory classroom environments. Journal of Research in Science Teaching, 32(4), 399–422. https://doi.org/10.1002/tea.3660320408

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-10-31]

[DOI: 10.66224/Rooyesh.14.3.85]

Hunsu, N. J., Oje, A. V., Tanner-Smith, E. E., & Adesope, O. (2023). Relationships between risk factors, protective factors and achievement outcomes in academic resilience research: A meta-analytic review. *Educational Research Review*, 100548. https://doi.org/10.1016/j.edurev.2023.100548

Hirvonen, R., Putwain, D. W., Määttä, S., Ahonen, T., & Kiuru, N. (2020). The role of academic buoyancy and emotions in students' learning-related expectations and behaviours in primary school. *British Journal of Educational Psychology*, *90*(4), 948-963.

Martin, a. j., & Marsh, h. w. (2008). academic buoyancy: towards an understanding of students' everyday academic resilience. journal of school psychology, 46, 53–83. https://doi.org/10.1111/bjep.12336

Meadows, M. (2020). The Relationship Between School Belongingness, Self-Harm, Suicidal Ideation, and Suicide Attempts Among Adolescents. https://digitalcommons.kennesaw.edu/seceddoc_etd/28?

Kwan, Y., Choi, S., Min, S., Ahn, J. S., Kim, H., Kim, M. H., & Lee, J. (2021). Does personality problems increase youth suicide risk?: A characteristic analysis study of youth who visit the emergency department following suicide attempt. *Journal of affective disorders*, *282*, 539-544. https://doi.org/10.1016/j.jad.2020.12.066

Ling, G., Elliot, N., Burstein, J. C., McCaffrey, D. F., MacArthur, C. A., & Holtzman, S. (2021). Writing motivation: A validation study of self-judgment and performance. *Assessing Writing*, *48*, 100509. https://doi.org/10.1016/j.asw.2020.100509

Lannoy, S., Ohlsson, H., Kendler, K. S., Sundquist, J., Sundquist, K., & Edwards, A. C. (2022). The causal effect of education and cognitive performance on risk for suicide attempt: A combined instrumental variable and co-relative approach in a Swedish national cohort. *Journal of affective disorders*, *305*, 115-121. https://doi.org/10.1016/j.jad.2022.03.004

Li, W., Dorstyn, D. S., & Jarmon, E. (2020). Identifying suicide risk among college students: A systematic review. *Death studies*, *44*(7), 450-458. https://doi.org/10.1080/07481187.2019.1578305

Marraccini, M. E., Griffin, D., O'Neill, J. C., Martinez Jr, R. R., Chin, A. J., Toole, E. N., ... & Naser, S. C. (2022). School risk and protective factors of suicide: A cultural model of suicide risk and protective factors in schools. *School psychology review*, *51*(3), 266-289. https://doi.org/10.1080/2372966X.2020.1871305

Okechukwu, F. O., Ogba, K. T., Nwufo, J. I., Ogba, M. O., Onyekachi, B. N., Nwanosike, C. I., & Onyishi, A. B. (2022). Academic stress and suicidal ideation: moderating roles of coping style and resilience. *BMC psychiatry*, *22*(1), 546. https://doi.org/10.1186/s12888-022-04063-2

OZUDOGRU, M. (2020). Assessing the Psychosocial Classroom Environment of Teacher Training Classrooms. *Sakarya University Journal of Education*, *10*(2), 251-273. https://doi.org/10.19126/suje.610463

Özkan, Z., & Karakaya, D. (2024). The resilience mediation effect on the relationship of suicide risk and psychological pain in nursing students: Structural equation modelling. *Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing*. https://doi.org/10.1111/jpm.13097

Patricia, J. C., Chávez, J. A. M., Olivares, J. A. C., Puga, N. B., Saravia, R. C., & Carhuatocto, J. D. A. H. (2023). Psychology: Personality Traits and Self-Injurious Behaviors in Secondary School Adolescents. *Journal for ReAttach Therapy and Developmental Diversities*, *6*(10s (2)), 537-549. http://jrtdd.com/index.php/journal/article/view/1381

Putwain, D. W., Jansen in de Wal, J., & van Alphen, T. (2023). Academic buoyancy: Overcoming test anxiety and setbacks. *Journal of Intelligence*, *11*(3), 42. https://doi.org/10.3390/jintelligence11030042

Qureshi, F., Khawaja, S., Sokić, K., Bach, M. P., & Meško, M. (2024). Exploring Intrinsic Motivation and Mental Well-Being in Private Higher Educational Systems: A Cross-Sectional Study. *Systems*, *12*(8), 281. DOI:10.3390/systems12080281

Tuominen, H., Juntunen, H., & Niemivirta, M. (2020). Striving for success but at what cost? Subject-specific achievement goal orientation profiles, perceived cost, and academic well-being. *Frontiers in psychology*, *11*, 557445. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.557445

Xu, L., Duan, P., Ma, L., & Dou, S. (2023). Professional Identity and Self-Regulated Learning: The Mediating Role of Intrinsic Motivation and the Moderating Role of Sense of School Belonging. *SAGE Open*, *13*(2), 21582440231177034. https://doi.org/10.1177/21582440231177034

Wang, H., Xu, M., Xie, X., Dong, Y., & Wang, W. (2021). Relationships between achievement goal orientations, learning engagement, and academic adjustment in freshmen: Variable-centered and person-centered approaches. *Frontiers in psychology*, *12*, 767886. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.767886

Wang, H., Bragg, F., Guan, Y., Zhong, J., Li, N., & Yu, M. (2023). Association of bullying victimization with suicidal ideation and suicide attempt among school students: A school-based study in Zhejiang Province, China. *Journal of affective disorders*, *323*, 361-367. https://doi.org/10.1016/j.jad.2022.11.087

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-10-31]

[DOI: 10.66224/Rooyesh.14.3.85]